

Milí čtenáři,

na závěr vánoční doby by možná stálo za pokus odvrátit se od blátivých cest (a v okolí Budějovic třeba také od rostoucích skládek) a hledat trochu poezie přiměřené tomuto času: „Jak strom jen pohne haluzemi, hned střásá ledné křišťály, rampouchy ze střech visí k zemi jak varhan velké píšťaly.“ Starý Vrchlický ovšem uměl kromě těchto dnes již notoricky známých veršů i jiné: „vše spěje k vodě, víc nepovím: žij s přírodou jen v shodě a ze všeho, co země tobě svěří, ber podíl svůj – leč přej ho také zvěři!“ Pointa spočívá – domnívám se – v tom, že velký kníže básníků nebyl žádným specialistou na přírodní lyriku (byť jeho verše o Kleti umístila CHKO Blanský les na obálku své informační brožury), ovšem přírodu chápal sice bez zbytečného patosu, ale s respektem – jak za jeho časů bývalo u přemýšlivých lidí zvykem. Když však dnes hledáme v době kolem slunovratu podobná slova, můžeme skončit třeba až u prezidenta republiky (MFD 28.12.): „Jsem přesvědčen, že to s tou životní úrovní u nás tak špatné není. Nechci používat statistická čísla. Nechci argumentovat neskutečně nacpanými parkovišti před obchodními centry. Nechci mluvit o nacpanosti našich silnic ani o tom, jak kvalitní auta tu jezdí... Ale to všechno jsou, myslím, taky docela zřetelné charakteristiky.“

Takže jak vidno, my, nacpaní pro změnu kolem Cally, si můžeme na prahu nového roku poblahopřát, že nudou a nedostatkem práce letos rozhodně strádat nebudeme. Tentokrát ovšem máme výhodu: od loňského roku je Česká republika největší nevládkou na světě ☺.

V lednovém čísle Ďáblíka najdete až detektivně laděný článek, jímž se vracíme ke „kolaudaci“ Temelína, a opět se věnujeme i znečištěnému ovzduší: dozvíte se podrobnosti o tom, jak česká vláda bojuje proti globálnímu oteplování vyšší produkcí emisí. Nečekaně pozitivní zprávu přinášíme o zmaření plánů na přehradní kaskády, ovšem bohužel ji musíme doprovodit informací o plánech přivést více aut na pravý břeh Lipna. Dočtete se o návrhu zákona na podporu produkce tepla z obnovitelných zdrojů a výsledcích jednoho průzkumu veřejného mínění. V nabídce akcí upozorňujeme mimo jiné na pořad Nedej se (ČT 2) v úterý 9. ledna (pořad bude věnován lišovské skládce) a nakonec najdete text, jaký jsme ještě neuveřejňovali: prosbu o pomoc při překonávání nečekaných překážek položených do cesty oblíbené celostátní anketě. Pěkné dny nového roku!

Tomáš Malina

Policie šetří manipulaci se spisem o kolaudaci Temelína

Manipulaci se spisem během správního řízení o kolaudaci a povolení změny stavby obou bloků Jaderné elektrárny Temelín vedeného Krajským úřadem Jihočeského kraje, odboru územního plánování, stavebního řádu a investic, šetří policie. Právní zástupkyně občanských sdružení Radka Dohnalová podala trestní oznámení na neznámého pachatele pro podezření ze spáchání trestných činů zneužívání pravomoci veřejného činitele, maření úkolu veřejného činitele z nedbalosti, případně padělání a pozměňování veřejné listiny.

V blíže neurčeném čase v období od 30. ledna do konce měsíce února 2006 provedl neznámý pachatel neoprávněnou manipulaci se správním spisem. V něm se ještě 30. ledna 2006 nacházely listiny, jež prokazovaly účelovou jednostrannou komunikaci mezi pracovníky stavebníka a úředníky směřující k ovlivnění rozhodovací pravomoci stavebního úřadu, omezení práv poškozených ve správním řízení a vyhovění žádosti stavebníka o vydání povolení.

Dne 30. ledna 2006 tyto listiny osobně shlédli a části z nich vyfotografoval svědek, tehdejší právní zástupce poškozených, advokát František Korbel. Tyto listiny byly následně neznámými pachateli ze správního spisu tajně vyloučeny. V únoru 2006 byl spis předložen odvolacímu orgánu v předmětné věci – Ministerstvu pro místní rozvoj – uvedené listiny se v něm však již nenacházely.

„Máme důkazy o korespondenci mezi ČEZem a úředníky stavebního úřadu, ve které zástupce provozovatele nabádá stavební úřad, aby občanská sdružení vyloučil z řízení a dále zlehčuje poruchy a závady na jaderné elektrárně Temelín,“ sdělila Monika Machová-Wittingerová ze Sdružení Jihočeské matky.

I z tohoto důvodu jsme přesvědčeni, že jaderná elektrárna Temelín není provozována s právoplatně nabytým kolaudačním rozhodnutím.

Edvard Sequens

Nepravděpodobné vítězství nad přehradní lobby

I špatné vlády mohou občas vykonat něco dobrého. Toto pravidlo, stejně jako rozhodující roli jednotlivce v dějinách, můžeme ilustrovat na obrovském úspěchu předposledního prosincového týdne. Rozhodnutím a aktivní iniciativou ministryně zemědělství Mileny Vicenové se podařilo na poslední chvíli zabránit tomu, aby vláda ještě letos schválila závazný seznam dvou stovek nových přehrad. Kdyby se to stalo, musely by se od ledna 2007 všechny nové nádrže zakreslovat do územních plánů obcí a vyšších územně správních celků, stejně jako do chystaných podrobných plánů jednotlivých oblastí povodí. To by mělo vážné negativní dopady na

život stovek měst a obcí. Mnozí starostové o této hrozbě paradoxně dodnes ani netuší, protože se je nikdo z oficiálních míst neobtěžoval informovat.

Strategický dokument s názvem Plán hlavních povodí, vycházející z evropské rámcové směrnice o vodách, přitom více než rok připravovali úředníci ministerstva zemědělství. Mnozí z nich, kteří v resortu pracují dlouhá desetiletí, se do něj do poslední chvíle snažili vpašovat “česká specifika” – seznam několika stovek přehrad, navržených v rámci velikášského plánování už v sedmdesátých letech. V praxi to vypadalo tak, že podstatnou část někdejších plánů oprášili a beze změn zkopírovali do nové strategie: stejné lokality, stejné vysoké hráze, stejné plochy zatopených území. Došlo jen k modernizaci argumentace, kdy rostoucí spotřebu vody v příštích pětiletkách (ve skutečnosti se spotřeba několikanásobně snížila a dále klesá) nahradily klimatické změny a s nimi související očekávaný úbytek vody v krajině.

Někteří z úředníků to jistě mysleli upřímně. Například ředitel odboru vodohospodářské politiky Miroslav Král na veřejném projednávání návrhu plánu povodí v říjnu v Praze promluvil vášnivě o tom, že české vodní hospodářství patří k nejrozvinutějším na světě a že jsme předběhli Evropu, která nám závidí a teprve začíná objevovat, co my už dávno máme. Bylo by snad dobré mu i touto cestou připomenout, že ve skutečnosti nám právě Evropská unie už od devadesátých let pomáhá mnohamiliardovými dotacemi alespoň částečně revitalizovat umrtné a zatrubněné vodní toky, napravovat zničený vodní režim v krajině, snižovat toxicitu vody v řekách či stavět čističky v městech a obcích.

Bylo také zajímavé pozorovat, jak se v této kauze obrací role státní správy a ekologických iniciativ. Emotivně přednášené katastrofické vize tentokrát zaznívaly třeba od pracovníků Povodí Moravy. Podle nich nám budou naši potomci za padesát let za přehradu děkovat a všechny výhrady půjdou stranou jako malicherné – doslova „prostě proto, že budou hnáni prachsprostou touhou přežít”. Napadlo mne v takových chvílích několikrát, že bychom možná měli být rádi. Vždyť po dosavadní bagatelizaci a ignorování patrně největší světové hrozby, spočívající v dramatických změnách klimatu způsobených průmyslovým růstem, začínají naši vládní úředníci zastávat zcela opačné názory, a dokonce – a velice správně – ve svém plánování uvažují desítky let dopředu!

Jenže taková rychlá konverze je přece jen podezřelá, zvláště když najednou burcuje k dalšímu betonování krajiny. Ty dvě stovky lokalit navržených na nové přehradu představují nejzachovalejší, nejméně poškozená a znečištěná údolí v naší republice. Mnohé z navrhovaných přehrad se tak nacházejí v chráněných krajinných oblastech, a dokonce i národních parcích, typicky třeba Býčí skála v Podyjí. Další by zaplavily unikátní a vyhledávané lokality, jako je třeba vodáky oblíbený horní tok Vltavy, kde by u Českého Krumlova vyrostla nádrž o ploše tisíc hektarů, nebo dokonce dvakrát tak velké nádrže Skryje v malebném údolí Berounky či

Krkavec na Nežárce. Jde také o mnoho dalších, méně známých, ale přesto jedinečných a krásných míst v údolích našich řek.

Podivné bylo také to, že s novými argumenty jsou obhajovány přehrady identické s těmi, které byly nachystány už před třiceti lety z důvodů úplně jiných. Účelovost progresivní rétoriky se ale záhy odhalila sama v celé své nahotě. Ve stejné době, kdy úředníci ministerstev zemědělství a životního prostředí apelovali na zodpovědnost vůči budoucím generacím a lidem prezentovali obrazy klimatických změn dalece překračujících nejhorší vědecké scénáře, schválila tatáž ministerstva oficiální plán na zvýšení emisí skleníkových plynů v České republice o pětadvacet procent! Přitom v přepočtu na osobu už nyní vypouštíme největší objemy skleníkových plynů v Evropě. Jinými slovy, zatímco úřady vyzývaly stovky obcí, aby se obětovaly v zájmu přežití dalších generací, protože z krajiny se vlivem oteplování vypařuje a mizí voda, stejné instituce zároveň rozhodly o tom, že pod kotlem doslova ještě pořádně přiložíme.

V tomto případě ale našťastí pomohlo, že si úředníci vzali příliš velké sousto a zjevně podcenili potenciál občanských iniciativ a starostů, kteří se o chystaných plánech svépomocí dozvěděli a začali organizovat opozici. Posun, kterého se jim společným úsilím podařilo dosáhnout, vynikne zejména ve srovnání s první veřejnou verzí Plánu hlavních povodí z května tohoto roku. Ta navrhovala dvě stě šest přehrad a u každé z nich mělo dojít k vyhlášení úplné stavební uzávěry. Postupně se podařilo změnit způsob územní ochrany na šetrnější, ač stále velmi problematické takzvané “limity využití území” (viz druhou veřejnou verzí návrhu PHP ze září). Stále ale trval nekompromisní tlak odboru vodohospodářské politiky na ministerstvu zemědělství, konkrétně již zmíněného ředitele

Krále a náměstka Punčocháře, na blokování dvou stovek lokalit.

Plán hlavních povodí měl být, včetně seznamu dvou stovek přehrad, schválen vládou do 22. prosince letošního roku. Díky mobilizaci starostů, občanských sdružení i jednotlivců, kteří nejprve v několika kolech marně posílali konstruktivní připomínky na ministerstvo a poté se otevřeným dopisem obraceli přímo na vládu a jednotlivé ministry, se podařilo v poslední minutě rozjetou mašinérii zastavit. Podle našich informací se o to zasloužila především ministryně Vicenová, která oslovila ministra Kalaše a týden před očekávaným schvalováním Plánu hlavních povodí ve vládě s ním vyjednala dohodu, podle které návrh stahuje k zásadnímu přepracování. Dopředu však avizovala, že nová verze už nebude obsahovat seznam konkrétních přehrad.

Výrazně k tomu přispělo i prohlášení expertů, ve kterém vedoucí pracovníci odborných ústavů Akademie věd a několika univerzit vyvracejí proklamovanou nezbytnost přehrad pro kompenzaci dopadů klimatických změn. Vzhledem k dlouhodobým potenciálním dopadům této koncepce jde o zásadní úspěch všech, kdo se proti přehradní zombii aktivně postavili. Zápas tím ovšem nekončí. Nyní bude na občanech a starostech obcí, aby v příštích třech letech sledovali přípravu takzvaných dílčích plánů oblastí povodí, kde se státní vodohospodáři nepochybně pokusí některé přehrady znovu oživit. Ty ale už našťastí nebudou nařizeny shora vládou a jejich konečnou podobu budou schvalovat na konci roku 2009 krajská zastupitelstva.

Bude to další velká výzva. Občané budou tentokrát mít plány více ve svých rukou, na druhou stranu se lze obávat i silnějšího klientelismu a propojenosti konkrétní stavební lobby s politikou na místní či krajské úrovni. Nezapomínejme také na to, že v roce 2008 proběhnou i krajské volby, takže plány přehrad se nabízejí jako jedno z volebních témat.

Sám jsem zvědavý, jestli převáží výhody nebo slabiny decentralizovaného rozhodování. Jedno je nicméně jasné už dnes. Nesmíme nečinně přihlížet, je třeba rozhodování aktivně ovlivňovat ve prospěch demokracie.

Jan Beránek, mluvčí iniciativy Stop přehradě

P.S.: Úspěch je reakcí na veřejný odpor, který plán na zatopení mnoha nedotčených údolí i lidských sídel vyvolal. Proti se na začátku prosince v otevřeném dopise vládě vyslovili starostové více než padesáti měst a obcí i další desítky organizací a spolků včetně Cally a řady jednotlivců. Otevřené stanovisko akademických a univerzitních pracovníků k návrhu Plánu hlavních povodí České republiky, se zařazením přehrad do strategického dokumentu rovněž nesouhlasí. Mezi jeho signatáři jsou vedoucí pracovníci Akademie věd ČR (ředitel Geologického ústavu AV ČR, ředitel botanického ústavu AV ČR, ředitel hydrobiologického ústavu AV ČR, ředitel ústavu biologie a ekologie AV ČR, vedoucí oddělení ekologie mokřadů AV ČR aj.), dále pracovníci Jihočeské univerzity, Univerzity Palackého v Olomouci, Výzkumného ústavu vodohospodářského TGM a dalších. Plné znění těchto dokumentů a další informace najdete na www.stopprehrade.cz.

Edvard Sequens

Pravý břeh Lipna v ohrožení

Závěr loňského roku nám připravil nepříjemné zjištění v podobě konce bláhového oddalování nedotknutelnosti pravého břehu Lipna. Dvě oznámení záměru úzce spolu souvisejí a předpokládám, že nekončí tímto strohým oznámením, ale že vyžadují celý proces EIA. **Rekonstrukce silnice III/1631 a III/1634 v úseku Želnava – Nová Pec – Bližší Lhota – Zadní Zvonková** je první stavbou navazující na loňské diskuse okolo otevření hraničního přechodu Zvonková, včetně komunikace, ovšem bez náležitého posouzení podle zákona č. 100/2001 Sb. Rok se sešel s rokem a je zde další, zcela konkrétní, ale o to varovnější požadavek. Velice podrobně se k záměru vyjádřilo Hnutí Duha. Vzhledem k tomu, že předpokládám zpracování dokumentace, v níž bude prostor pro konkrétní stanoviska, omezují se pouze na základní problémy, jež zmiňuje naše vyjádření zaslané Krajskému úřadu Jihočeského kraje.

Uvedené zdůvodnění stavby nemá legislativní ani územně plánovací oporu a je v rozporu se stanovisky orgánů ochrany přírody k návrhu zadání VÚC Jihočeského kraje a návrhu plánu péče CHKO Šumava. Realizaci záměru by došlo k ohrožení částí chráněných dle zákona č. 114/1992 Sb., a tudíž k porušení tohoto zákona. Subjektivně pociťovaná nutnost rekonstrukce vychází ze zpochybněného (a to nejen z hlediska zájmů ochrany přírody, ale i bezpečnosti dopravy), ale přesto realizovaného otevření hraničního přechodu Zadní Zvonková pro automobilovou dopravu.

Záměr pouze teoreticky uvádí nulovou variantu bez jakéhokoli vyhodnocení. Předpokládali bychom, že kromě uvedených variant A. a B. předkladatel zohlední v dalších variantách zájem místních obyvatel nebo zájem o sezónní turistiku. Z výše uvedených připomínek je zcela jasné, že nelze oddělovat posuzování vlivu na životní prostředí rozšíření komunikace a provoz hraničního přechodu Zadní Zvonková. Postrádáme rovněž zmínku o kumulaci s jinými záměry, tedy nejen s hraničním přechodem, ale i s uvažovanou výstavbou střediska zimních sportů ve VVP Boletice a výstavbou tzv. relaxačního centra Přední Zvonková. V předloženém oznámení postrádáme detailní vyhodnocení zkušebního provozu na komunikaci provedeného v průběhu celého kalendářního roku. Předložený záměr nehodnotí dostatečně vliv na ekosystémy i chráněná území. Zvýšením automobilové dopravy dojde k ohrožení bezpečnosti silničního provozu, a to zejména ve vztahu k cyklistické dopravě a pěším turistům (obě tyto formy individuální rekreace představují akceptovatelné priority v tomto území).

Dokumentace nepopírá významné negativní vlivy stupňované až do ohrožení flory, fauny i celých ekosystémů. Nicméně nevychází z komplexního vyhodnocení vlivu na živočichy, které není dosud uzavřeno a jehož součástí by měl být i podrobný zoologický průzkum. Přestože je v mnoha bodech konstatován negativní vliv na ekosystémy, prvky ÚSES, krajinu i soustavu Natura 2000, dokumentace doporučuje realizaci záměru! Toto stanovisko je v přímém rozporu s legislativou ČR i EU, neboť předjímá závěry nezbytných a následných správních řízení ve prospěch záměru rozšíření komunikace a vůbec neuvažuje o tom, že by potřebné výjimky z ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. nebyly získány! Neuvažuje v tomto směru ani o kolizi se zájmem veřejným a zájmy ochrany přírody. V záměru není navrženo alternativní, bezkolizní řešení, a tudíž s odvoláním na příslušná ustanovení zákona č. 114/1992 Sb. hodnotící vliv na soustavu Natura 2000 je zřejmé, že záměr nemůže být realizován.

S ohledem na výše uvedené skutečnosti doporučujeme správnímu orgánu, aby navrhl předkladateli záměru, aby vzal návrh záměru zpět. V opačném případě žádáme o zpracování a předložení dokumentace, tedy realizaci celého procesu hodnocení vlivu na životní prostředí. Správní orgán zároveň žádáme, aby uložil zadavateli předložení a posouzení nulové varianty. Druhým předloženým záměrem je vybudování relaxačního a rehabilitačního centra na místě bývalé roty PS. Představa komplexu budov, garáží, bazénu, tenisových kurtů je naprosto reálná a koresponduje se zájmy Horní Plané o vybudování atraktivních, konkurence schopných středisek pro letní i zimní rekreaci. Také v tomto případě předpokládáme a požadujeme zpracování dokumentace hodnotící vliv nejen na životní prostředí, ale i na území soustavy Natura 2000, a proto se k záměru vrátíme v dalších číslech Ďáblíku. Se záměrem, který je typickým, ale přehlíženým příkladem kumulace vlivů, nesouhlasí ve svém stanovisku ani Správa CHKO Šumava. Bohužel, lokalita je definována jako zastavitelné území v územním plánu obce Horní Planá.

Vladimír Molek

Šumavský prales se obnovuje rychleji, než se čekalo

Horské smrkové pralesy na bavorské straně Šumavy se nečekaně rychle obnovují: počet stromků se během tří let zvýšil o 70 procent. Ukázaly to nově publikované výsledky inventury za rok 2005, kterou provedla správa německého národního parku. Stromy už pokrývají 99 procent kontrolovaných ploch. Výsledky lesní inventury tak definitivně vyvrátily obavy, zda se prales po napadení kůrovcem dokáže sám znovu obnovit. K podobným cyklům odumírání a obnovení pralesovitých porostů dochází na Šumavě po tisíciletí. Alternativním řešením by bylo porost velkoplošně vykácet, vytvořit rozsáhlé holiny a ty potom uměle zalesňovat.

V lese o rozloze bezmála 2300 hektarů roste více než 10 milionů stromků vyšších než dvacet centimetrů. Připadá zde 4500 stromů na hektar. V poslední inventuře v roce 2003 to bylo necelých 2700 kusů. Inventury ve vysokohorských smrčinách, kde většina stromů odumřela po napadení kůrovcem, probíhají od roku 1996. Asi 8,5 procenta smrků zůstalo zatím stát a úspěšně plodí semena. Z nich vyrůstá nový, zdravý pralesovitý porost. Asi 700 stromků na hektaru už přesahuje výšku jeden metr. Ve vzrostlém horském smrkovém lese obvykle připadá 300–400 stromů na hektar.

V lesích nižších poloh na šumavských svazích jsou výsledky ještě lepší než na hřebenech. Hnutí DUHA prosazuje, aby porosty ve vybraných částech národního parku byly ponechány přirozeným proměnám horského pralesa a správci v nich nekáčeli.

Jaromír Bláha z Hnutí DUHA řekl: „*Jsou to velmi dobré výsledky. Vyvrátily obavu, že ponechání pralesa přírodnímu vývoji bez zásahů člověka je riskantní experiment, že se les neobnoví nebo že obnova bude trvat staletí. Horské smrkové pralesy se obnovují ještě rychleji, než němečtí odborníci původně očekávali. Divoká obnova smrkového pralesa, kde ze změní rozpadlých kmenů rychle vyrůstají tisíce nových stromů, je fascinující pohled. Proto na bavorské straně do národního parku přitahuje tolik turistů.*“

Podrobnější výsledky zmiňované inventury:

www.nationalpark-bayerischer-wald.de/de/left/forschung/hochlageninventur.htm, český překlad textu naleznete na: http://sumava.drosera.cz/info/bavorskyles/inventura_zmlazeni.doc.

Jaromír Bláha, Hnutí DUHA

Ochrana klimatu v české praxi

Ministři životního prostředí a průmyslu a obchodu zveřejnili návrh národního plánu pro druhé kolo obchodování s emisemi skleníkových plynů 2008 až 2012, tzv. Národní alokační plán. Navrhli v něm zvýšit exhalace z loňských 82 milionů tun o celou čtvrtinu: na bezmála 102 milionů tun, což odpovídá exhalacím celého Estonska nebo Slovinska. Ze všech 23 států EU, které návrh svého plánu už zveřejnily, plánuje česká vláda v přepočtu na jednoho obyvatele druhé největší znečištění. Vládní plán je založen na názoru, že větší prosperita vyžaduje vyšší a vyšší znečištění. Česká ekonomika v posledních několika letech dynamicky roste, přesto zůstávají exhalace oxidu uhličitého už deset let na víceméně stejné úrovni. Loni průmyslové znečištění – při rekordním, šestiprocentním ekonomickém růstu dokonce o devět procent kleslo.

Do konce listopadu bylo možno plán veřejně připomínkovat. Calla na Ministerstvo životního prostředí své připomínky poslala rovněž. Požadovali jsme v nich, aby MŽP návrh Národního alokačního plánu zásadně upravilo a to takto:

a) Snížilo celkový počet povolenek na úroveň, která bude menší, než je vypuštěné množství emisí CO₂ ze sektoru energetiky a průmyslu, jehož se mechanismus týká. Konkrétně by mohlo jít o úroveň celkové alokace

78 milionů tun do roku 2012. To je o 5 procent méně než bylo vypuštěno v roce 2005 (82 milionů tun). Nelíbí se nám, že celkový počet povolenek, který hodlá ministerstvo rozdělovat, je oproti dnes vypouštěným emisím výrazně vyšší - 102 milionů tun CO₂. Tímto návrhem ministerstvo samo torpéduje vlastní, vládou schválený Národní program na zmírnění změny klimatu v České republice. Ten velmi progresivně počítá se snížením měrných emisí CO₂ na obyvatele do roku 2020 o 30 % oproti roku 2000. Do roku 2010 má jít o snížení o 18 %. Dokonce i státní energetická koncepce Ministerstva průmyslu a obchodu počítá s poklesem emisí oxidu uhličitého v této dekádě o 13 %.

b) Zrušilo navrhované speciální bonusy za včasná opatření, pro výtopny a pro kombinovanou výrobu tepla a elektřiny). Naopak 10 % z celkového objemu povolenek by mělo být prodáno ve veřejné dražbě. „Bonbónky“ pro český průmysl již nyní dle končícího schématu, kdy bylo vydáno o 15 milionů povolenek navíc, do sektoru přinesly značné množství finančních prostředků. Jen ČEZ získal z prodeje nadbytečných povolenek více než miliardu korun. Pokud bude část povolenek prodána transparentním způsobem ve veřejné dražbě, získá stát finanční prostředky na podporu bezemisních technologií.

c) V případě přidělování povolenek pro nové provozny vázalo toto na zavedení nejlepších dostupných technologií (BAT) v souladu se zákonem o integrované prevenci znečištění. Pokud nebude rezerva pro nové zdroje vyčerpána, zbývající kvótu povolenek zrušit, nemůže se stát předmětem dalšího obchodování – prodeje v aukci.

d) Snížilo možnost nákupu tzv. Kjótských kreditů z navržených 33 % na desetinu. Pokud dostanou české podniky možnost namísto nákupu povolenek kupovat Kjótské kredity v navrženém objemu, může to ohrozit tolik potřebnou modernizaci našeho průmyslu.

e) Doplnilo návrh Národního alokačního plánu o řešení snižování emisí skleníkových plynů i v ostatních oblastech, především pak v dopravě. Již jedenáct procent produkce skleníkových plynů v České republice má na svědomí doprava a její podíl i absolutní výše emisí stále rostou. Národní alokační plán by se neměl vyhýbat této oblasti a musí navrhnout opatření, která v nadcházejícím období alespoň zastaví problematický nárůst (byť vládní dopravní politika počítá s poklesem emisí skleníkových plynů z přepravy o 5 % do roku 2013). Požadavek je v souladu s Evropskou směrnicí o obchodování s emisemi

A jak vše dopadlo? Alokační plán schválený 6. prosince vládou počítá se zvýšením emisí oxidu uhličitého z loňských 82 milionů tun na 102 miliony, ministrem Kalašem navrhované mírné snížení pod 100 milionů nebyl přijato. Oproti návrhu zveřejněnému koncem listopadu doznal vládní plán pouze jedné změny - snížil limit pro tzv. Kjótské kredity, které mohou podniky použít místo povolenek, z původních 33 % na 10 %. Plán byl odeslán do Bruselu, kde se k němu vyjádří Evropská komise. K tomu dojde během několika měsíců. Dá se ale očekávat tak jako u jiných zemí, že v této podobě český plán přijat nebude a budeme jej muset přepracovat.

Edvard Sequens s využitím informací z www.alokacniplan.cz

Návrh zákona o čistém teple narazil

Poslanci ČSSD spolu s Liborem Ambrozkem v létě předložili v Parlamentu návrh zákona o podpoře výroby tepla z obnovitelných zdrojů energie. Zákon č. 180/2005 schválený v loňském roce podpořil výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, podpora tepla z něj ale byla vyřazena. Ovšem možnosti výroby tepla ze Slunce, biomasy nebo třeba Země v České republice jsou podle oficiálních propočtů asi trojnásobně větší. Přitom více než 60 procent tepla je dnes zajišťováno pálením uhlí a souvisí s narůstajícím znečištěním ovzduší. Proto jsme se s Hnutím DUHA rozhodli návrh zákona podpořit, ačkoliv předložené znění mělo řadu i zásadních nedostatků. Návrh zákona z dílny ČSSD přicházel s administrativním principem

povinného zajištění daného podílu výroby tepla z OZE jak u nových či rekonstruovaných zdrojů tepelné energie nad 1 MW, tak u všech staveb, nebyl provázán se stavebním zákonem apod. Z toho důvodu jsme začali pracovat na přípravě pozměňovacích návrhů a oslovili jsme poslance, aby nechali projít návrh do dalšího procesu, kde chyby bylo možno odstranit.

Vláda se k návrhu postavila zamítavě přesně dle stanoviska ministra Římana. Návrh na zamítnutí v 1. čtení, které proběhlo 28. listopadu, nezískal dostatečnou podporu. Neprošlo však ani námi prosazované přijetí a návrh byl vrácen k přepracování. A tak zůstává šance se o něj pokusit. Návrh zákona i další související dokumenty z jeho projednávání najdete zde: <http://www.psp.cz/sqw/historie.sqw?o=5&t=57>

Edvard Sequens

Nevládky ano, reaktory nerozhodně

Mezi dubnem a zářím 2006 probíhal výzkum společnosti Median na téma Elektrárny a ekologická hnutí, kterého se zúčastnilo 7 361 respondentů ve věku 12 až 79 let. Z výsledků vyplývá, že téměř dvě pětiny dotázaných sympatizují s ekologickými organizacemi - devět procent je podporuje zcela a 30 procent spíše ano. Zásadně proti ekologickým hnutím stojí pět procent populace a spíše proti se staví 15 procent respondentů. Další dvě pětiny se nepřiklonily ani k jedné z nabízených odpovědí.

Nerozhodně dopadlo dotazování na výstavbu jaderných elektráren. Výrok "Souhlasím s výstavbou jaderných elektráren u nás" zcela vystihuje názor 11 procent respondentů, dalších 22 procent lidí s tímto výrokem spíše souhlasí. Na druhou stranu 21 procent dotázaných se postavilo spíše proti. Za zaryté odpůrce lze považovat 12 procent lidí, kteří výstavbu atomových elektráren určitě odmítají. Třetina dotázaných se nepřidala ani k jedné straně.

Podle zprávy ČTK Edvard Sequens

Výzva Děti Země

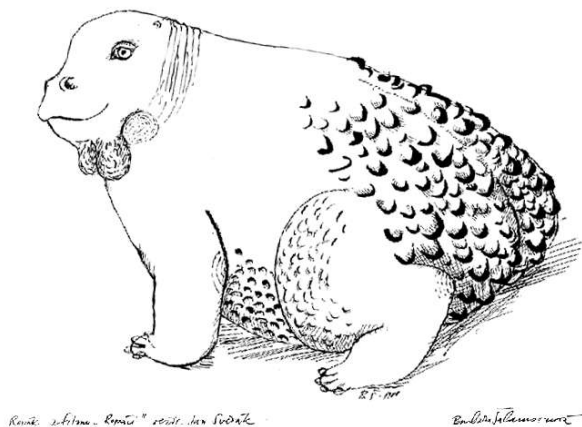
Ekologické sdružení Děti Země se musí omluvit bývalému šéfu společnosti Unipetrol Pavlu Švarcovi za tvrzení, jimiž odůvodnilo udělení ceny Ropák roku 2002. Švarcovi, který nyní řídí společnost Čepro, vadila jedna formulace ekologů v odůvodnění udělení ceny. Nelichotivý titul Ropák roku mu sdružení Děti Země udělilo mimo jiné "za osobní angažovanost na přidělení několikamiliardové veřejné zakázky na sanaci Spolany bez výběrového řízení, což nyní šetří policie a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže". Švarc to popřel.

Sdružení Děti Země musí kromě omluvy odstranit napadenou větu ze svých internetových stránek. Musí také zaplatit náklady soudního řízení.

"Rozsudku soudu se samozřejmě podvolíme. Zvažujeme, zda nepodáme dovolání k Nejvyššímu soudu," řekl člen sdružení Miroslav Patrik. Podle něj sporný výrok neměl za cíl poškodit osobnost pana Švarce, ale šlo o veřejnou kritiku. Vzhledem k tomu, že Děti Země Brno nedisponují tolika volnými penězi, rozhodli se požádat své příznivce a také podporovatele šíření svobodných kritických názorů o finanční pomoc formou daru "na pořádání ankety Ropák roku a souvisejících aktivit" (včetně zaplacení zmíněných soudních nákladů).

Děti Země Brno proto založily transparentní účet, na který je možné posílat finanční dary - viz zde: http://www.ebanka.cz/tran_uct/2560494001.html. Číslo účtu: 2560494001, kód banky: 2400. Velmi uvítáme, pokud se rozhodnete pomoci drobným darem a umožnit další pořádání této ankety (viz <http://www.detizeme.cz/ropak>).

Mirek Patrik, Děti Země

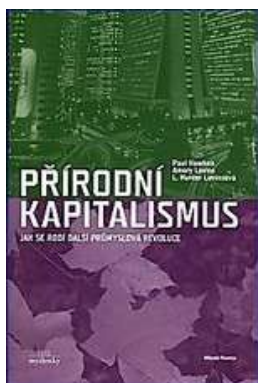
Stáž kolegů z ENVICu

Ve dnech 13. a 14. listopadu nás navštívily kolegyně ze sítě ekoporaden ENVIC (<http://www.envic.cz/>) v Plzeňském kraji, aby viděly, jak pracují ekologické poradny a centra v Jihočeském kraji, zjistily, jaké řešíme problémy a s čím se na nás veřejnost nejčastěji obrací.

Bohatý program prvního dne zahrnoval např. návštěvy a výměnu zkušeností v Calle, Rose, u Jihočeských matek, v Energy Centre a Ekowattu. Druhý den pobyt pokračoval v institutu Daphne, shlédnutím výstavy Pasivní domy a byl zakončen účastí na krajské konferenci EVVO pro pedagogy, kterou pořádal Jihočeský kraj. Z ohlasů bylo zřejmé, že se jim u nás líbilo a návštěvu hodnotily jako přínosnou, což nás samozřejmě těší.

Petr Drahoš

Hawken, Lovins, Lovinsová: Přírodní kapitalismus (recenze). **Jak se rodí další průmyslová revoluce. Mladá fronta 2003, přeložil Bohuslav Blažek.**

K názvu: také přírodniny jako vzduch, voda, prst, ale hlavně živé organismy jsou v přeneseném slova smyslu vlastně kapitál, i když je běžná ekonomická teorie bere, jako kdyby byly "zadarmo". S názvem „přírodní kapitalismus“ také ladí myšlenka dát se inspirovat přírodou, jejíž organismy (zvláště rostlinné) „vyrábějí“ mnoho látek syntézou jen z vody, vzdušného CO₂ a malého množství zdrojů z půdy s využitím sluneční energie, přičemž celé ekosystémy „pracují“ bezodpadově.

Přístup autorů je vysoce humánní. Odmítají myšlenku, že zisk je cílem a jedinou hnací silou podnikání: má být pouze jedním, ovšem podstatným kritériem hospodárnosti lidské činnosti. Ale i té, která zasahuje do životního prostředí – ani jí se lidstvo nemůže vyhnout už kvůli potřebě výživy.

Autoři kromě zásadních úvah (velmi kritických např. o trhu, který by měl a mohl fungovat daleko blahodárněji) shromáždili stovky příkladů již osvědčených objevů, inovací či zlepšení, jimiž lze ušetřit neuvěřitelně mnoho (i přes 90%) energie, vody atp. Často pak platí, že ekologické je také levnější nebo jinak výhodné, takže starost o přírodu nemusí zatěžovat či brzdit hospodářství, jak se leckdy míní. Některé aplikace jsou jistě využitelné i u nás, v malém i velkém. Ještě více tam, kde nejde jen o zlepšování existujících zařízení (tepelných elektráren atp.), ale o budování zcela nových, od začátku jinak pojatých systémů. To je aktuální zejména v rozvojových zemích, kde např. mnohde stačí fotovoltaický zdroj přímo na místě, bez dovozu nafty či uhlí, bez potřeby chladicí vody, dálkových rozvodů (a ztrát v nich) i transformátorů.

RNDr. Václav Frei

Jak na to , poradče?

Nejsem žádná celebrita ani víajpí, ale normální environmentální poradce z jedné endžiou toužící po vzdělávání. Ve své praxi jsem měl možnost seznámit se s menežmentem chráněných území a pochopit smysl fairetrade. Ale přesto se rád zúčastním zajímavého workšopu, který je navíc spojen s brainstormingem. A pokud je zde i dobrý facilitátor, nemá akce chybu. Přiznám se, že od jisté doby nepodceňuji ani kofibrejky a tibrejky, neboť to nejsou brífingy, ale člověk se při nich dozví nejen mnoho k tématu, neboť pochopitelně vše nelze shrnout do powerpointové prezentace a nevejde se ani do abstraktu. Navíc je pro mne užitečné, že se zde hovoří i o fundraisingu. Takže každé ráno surfuji po netu a pídím se po zajímavých workšopech. Sleduji přitom banery, které odkazují na zajímavé weby, kde lze tyto informace získat. Bohužel informací je mnoho a času málo, navíc každou chvíli zvedám telefon, protože nemám ještě skipi, takže se stalo, že mi unikl zajímavý wočdokový workšop. Pídlil jsem se a pídlil, ale nechtyl jsem nikde ani cirkulář ani dedlajn. No nic. Dneska mi přišla poštou pozvánka na zajímavý seminář o jazykových bariérách ekologických poradců „Hezky česky“. Uzávěrka je koncem ledna, takže se stihnu nejen písemně přihlásit, ale připravit si i příspěvek. Seminář moderuje známý z pražského občanského sdružení, takže bude jistě zajímavá diskuse. Hrazen bude i oběd a účastníci obdrží sborník. A protože se jedná o zajímavé téma, součástí semináře bude tisková konference na které přislíbili účast někteří politici a známé osobnosti.

Vladimír Molek

Pozvánky na akce

Čajovna Na stezce, Nadějkov (okres Tábor)

vždy v sobotu v 16 hodin (není-li uvedeno jinak) v kinokavárně U kostela

6.1. Roman Mach: O plavbě po sibiřských řekách; 3.2. Vladimír Čermák o Chille (nebo Mexiku)

Obec Chanovice pořádá
v sobotu 6. ledna 2007

PĚŠÍ POCHOD

Chanovice – Dobrotice – Holkovice – Újezd u Chanovic (Šumava jako na dlani) - Chanovice

Novoroční procházka krásným územím, které je mezi vytipovanými lokalitami
ke stavbě

úložiště radioaktivního odpadu!!!

Start: v 8.30 až 9.30 hodin v IC zámku Chanovice

Ukončení: ve 13.00 hodin s hudbou a se zpěvem
v Kulturním domě v Chanovicích

Startovné: 50,- Kč bude použito na úhradu
občerstvení účastníků a na tiskoviny

**Podpořte svojí účastí snažení naší obce o veřejné, reálné, odborné, odpovědné a ohleduplné hledání
řešení**

velkého celorepublikového problému: „Kam s ním“???

- Zamysleme se při procházce v Pošumaví nad činy, které mají mít důsledky deseti tisíců roků!!!

Chraňme naši obec a naši republiku pro zdravý a plnohodnotný život našich dětí!

Od 8. ledna do 11. února se v Třeboni ve výstavní síni Pod věží představí výstava fotografií **Příroda Boletic**. Výstava definitivně opustila region Boleticka a pomalu se chystá ukončit své putování. Takže pokud jste dosud nestihli výstavu shlédnout, máte k tomu jedinečnou příležitost. **Vernisáž** s poutavou přednáškou člena ČSO ing. Bohuslava Kloubce se koná v **pondělí 8. ledna od 18 hodin**.

Filmárum (promítání pro veřejnost o přírodě a lidech)

Program promítání **pondělí 8.1. 19:00 na Biologické fakultě JU – posluchárna B2**

Večer jiných možností: Bydlení, jídlo, energie... k cíli je vždy více cest!

Bate's car: Sweet as a Nut

(1974, 18 min, český komentář)

„To se vezme drůbeží trus, pak trochu prasečí kejdy, přidáme slámu a pak už jenom vodu a všechno to dáme sem. No a pak už jenom zahříváme, necháme zrát a pak jímáme tady do té lahve a tu pak dáme do auta.“ Tak popisuje anglický vynálezce způsob, jak dokáže odpadní produkty přeměnit v cenné palivo pro své auto. Film, před kterým se ropné společnosti třesou!

Zpátky pod došky?

(ČR, 2004, 56 min)

Hříbovi, Hřebeckých, Budkovi, Třebičtí, Frkalovi, Zapletalovi, Vlašínovi. Panelák, vesnice, samota. Valcha i počítač, sny a vystřízlivění, kořenové čistírny a vysuté záhony. Nepřeberné množství možností v dokumentu o životě českých rodin. Co je to ekologická stopa, a která z rodin ji bude mít nejmenší?

Televize: V úterý 9. ledna nezapomeňte od 16.55 hodin (nový vysílací čas!!) sledovat na ČT 2 pořad **Nedej se!** Tentokrát na žhavé téma **lišovské skládky**.

Od srstnatého nosorožce po křovinořez

Akci pořádá: Ekocentrum Šípek | Kdy: **středa 10. ledna 2007** od 17:00
Kde: Český Krumlov
– aneb **Péče o druhově bohaté trávníky v národní přírodní rezervaci Vyšenské kopce.**
Mgr. Marcela Paloudová, Správa CHKO Blanský les.

Zelený čtvrtek:

„Predátoři v české krajině“

Šelmy v našich luzích a hájích včera a dnes.

Víte, se kterými se u nás můžete setkat?

K čemu jsou predátoři v přírodě vlastně dobří?

Ochrana přírody versus pytláctví. Jak fungují náhrady škod způsobených chráněnými živočichy?

S Kateřinou Ulmanovou z Hnutí Duha

Čtvrtek 18. ledna 2007 od 17 hod v galerii Měsíc ve dne, Nová ul.3,

České Budějovice.

Více informací:

ROSA – společnost pro ekologické informace a aktivity, Nádražní 55, České Budějovice, tel.: 387 432 030, rosa@ecm.cz, <http://rosa.ecm.cz/>

Calla – Sdružení pro záchranu prostředí, Fráni Šrámka 35, České Budějovice, tel.: 387 310 166, calla@calla.cz, www.calla.cz/

Příště: 15.2. 2007 v 17.00 hod. - Konopné alternativy

Beseda je součástí aktivit Krajské sítě environmentálních center

KRAJEC

a je podpořena z prostředků evropského sociálního fondu v ČR a Ministerstva životního prostředí.

ZIMNÍ DOVOLENÁ V „PASIVNÍM“ DOMĚ aneb

Jak je v zimě teplo v domě, kde se netopí?

Ekologické Centrum Veronica Hostětín Vás zve na **ZIMNÍ POBYTY** v krásném prostředí uprostřed kopců Bílých Karpat, do vesničky **HOSTĚTÍN** (ZL kraj). Tato vesnička je proslavená svými ekologickými projekty, mezi které patří od podzimu 2006 i **energeticky úsporný, tzv. PASIVNÍ dům**, ve kterém můžete strávit svou zimní dovolenou.

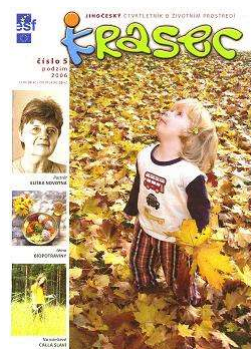
V domě se nachází **10 komfortních pokojů (25 lůžek)**, každý s vlastním sociálním zařízením, jídelna a společenská místnost. Pobyt nabízíme s **plnou penzí**, příp. (po dohodě) s polopenzí.

Přihlášky přijímá a bližší informace poskytnete: Hana Machů, 572 641 855,
739 569 264, hostetin@veronica.cz, www.veronica.cz/hostetin

Už jste četli podzimní číslo Jihočeského čtvrtletníku o životním prostředí **KRASEC**?

Napište si o KRASEC na rosa@ecn.cz případně na calla@calla.cz. Doručení zaručíme. Cena čísla je 25 Kč, předplatitelé příště obdrží dárkem CD Solární liga ČR – ve světle trendů EU.

KRASEC - čtivé informace o všem, co se týká životního prostředí do každé poštovní schránky !

Ekologická poradna sdružení Calla – poradenství pro Vás

Mimo běžná témata ekologické poradny u nás můžete hledat pomoc v oblastech, na které se specializujeme:

Ochrana přírody a krajiny - metodická i právní pomoc občanům, obcím a občanským aktivitám při rozhodování o stavbách a činnostech ovlivňujících životní prostředí, zapojování veřejnosti do procesů posuzování vlivů staveb na životní prostředí, využívání zákonů o poskytování informací, zakládání občanských sdružení, organizování občanských aktivit, zprostředkování posudků.

Za tuto oblast poradny odpovídá Vladimír Molek, dosažitelný na telefonu 387 311 381, v době nepřítomnosti možno využít druhé tel. linky 387 310 166, která slouží zároveň jako záznamník a fax, e-mail: vladimir.molek@calla.cz.

Trvale udržitelná energetika - poradenství občanům, obcím i občanským sdružením v oboru obnovitelných zdrojů energie, jejich možnostech, dostupnosti, podporách pro realizaci, legislativě apod. Poradna spotřebitelům elektřiny při jejich problémech s distributory. Právní a všestranná informační pomoc obcím, u nichž by mohlo být vybudováno konečné úložiště vysoceradioaktivních odpadů, archiv informací k jaderné energetice.

Pro odpovědi z oblasti energetiky se obraťte na Edvarda Sequense na telefon (se záznamníkem i faxem): 387 310 166, e-mail: edvard.sequens@calla.cz.

Alternativy pro zemědělství - informace o pěstování technických plodin v zemědělství a jejich dalším využití. Konzultace pro zemědělské podniky v oblasti energetické soběstačnosti: pěstování energetické biomasy, využití biopaliv. Archiv videí, fotografií, publikací a informačních materiálů o pěstování, zpracování a využití konopí setého.

Poradnu v oblasti zemědělství u nás vede Hana Gabrielová, kterou kontaktujte pomocí telefonu (se záznamníkem i faxem): 387 310 166 nebo e-mailu: hana.gabrielova@calla.cz.

Poradenské hodiny pro veřejnost v kanceláři sdružení - Fráni Šrámka 35, České Budějovice:

Pondělí – 9 až 13 hodin (především energetika)

Úterý – 13 až 17 hodin (především všeobecné poradenství)

Středa - 9 až 13 hodin (především ochrana přírody a krajiny)

Osobní návštěva mimo poradenské hodiny je možná po předchozí domluvě.

Využijte poradenství pomocí e-mailu: poradna@calla.cz.

Písemné spojení: Calla, P.O. BOX 223, 370 04 České Budějovice.

Ekologické poradenství je podpořeno z prostředků evropského sociálního fondu a Ministerstva životního prostředí v rámci projektu jihočeské sítě environmentálních center KRASEC.

Zpravodaj Ďáblík vydává:

Calla - Sdružení pro záchranu prostředí

Naše adresa: P. O. BOX 223 370 04 České Budějovice

Telefon a fax: 387 310 166

E-mail: calla@calla.cz

Naše konto: 3202800 – 544 / 0600 GE Money Bank, pob. České Budějovice

IČO: 62536761

Sídlo: Fráni Šrámka 35, České Budějovice

Telefon: 387 311 381

Internet: <http://www.calla.cz/>

Starší čísla občasníku Ďáblík najdete na stránkách sdružení Calla.

Uzávěrka dalšího čísla je 29. ledna 2007.

►► Nechcete-li dostávat tento zpravodaj, napište nám a my Vás okamžitě vyřadíme z adresáře. ◄◄

►► Chcete-li se přihlásit k jeho pravidelnému odběru, pište na dablik.calla@centrum.cz ◄◄